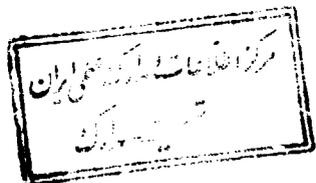

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

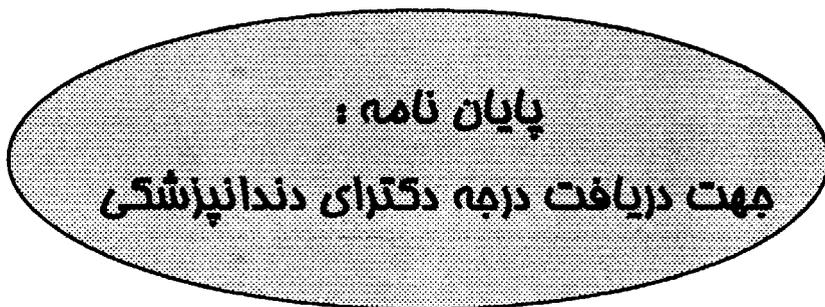

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

۱۳۸۰ / ۵ / ۲

شهید صدوقی یزد

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه :

جهت دریافت درجه دکترای دندانپزشکی

013120

موضوع:

بررسی رابطه بیماریهای پریدنتال مادران باردار

با تولد نوزادان کم وزن

به راهنمایی استاد ارجمند:

جناب آقای دکتر احمد حائریان

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر ضیاء اسلامی

نگارش:

مرجان شکاری پانته آدلال نژاد

سال تحصیلی ۱۳۷۹-۱۳۸۰

شماره پایان نامه: ۵۳

۲۹۱۹۷

تقدیم به

استاد بزرگوار جناب آقای دکتر احمد حائریان

که در محضر ایشان علاوه بر کسب دانش، درس انسانیت را آموختیم

تقدیم به

استاد ارجمند جناب آقای دکتر ضیاء اسلامی

که در این راه مشاور و مشوق ما بوده‌اند

تقدیم به

محضر تمامی اساتید بزرگوار دانشکده دندانپزشکی

تقدیم به

تمام دوستان عزیزمان به پاس سالهای با هم بودن

تقدیم به فرشته نازنین زندگیم،

مادرم،

سنگ صبورم

به وجود بزرگوار و باگذشت

پدرم،

سایه سرم

دو عزیزی که فداکاریهای خالصانه‌شان

تا ابد در خاطر من خواهد ماند

به پگاهم، خواهر دل‌بندم

و تقدیم به

تمام مهربانی‌های

همسرم:

همسفرم

«پانته‌آ»

تقدیم به تندیس محبت
شاهکار خلقت

کیمیای طبیعت
به جان شیرینم:
مادرم

تقدیم به مظهر بردباری
سمبل آزادی

شمع صبوری
به آرام جانم:
پدرم

تقدیم به نغمه‌های دلنشین زندگی‌ام:

به خواهرانم

برادرانم

و خواهرزاده‌هایم

«مرجان»

تقدیم به

منابع فناپذیر حیات که مسئولیت پاک مادری را در همیشه تاریخ

فراموش نکرده: به تمام مادرانی که ما را در اجرای این تحقیق یاری

نمودند

فهرست مطالب

۱	● فصل اول : کلیات
۲	مقدمه
۲	شیوع کم وزنی در نوزادان
۳	مرگ و میر در نوزادان کم وزن به هنگام تولد
۵	مشکلات نوزادان کم وزن به هنگام تولد
۷	ریسک فاکتورهای LBW
۹	عفونت و LBW
۱۲	بیماریهای پریودنتال و LBW
۱۹	بیماریهای پریودنتال
۱۹	طبقه بندی بیماریهای پریودنتال
۱۹	الف) ژنژیویت (Gingivitis)
۲۱	ب) پریودنتیت
۲۶	علائم بیماری پریودنتال
۲۶	لثه
۲۷	لیگامان پریودنتال (PDL) و سمان ریشه
۲۸	استخوان آلوئول
۲۸	جرم دندان (Dental Calculus)

۲۹	تشخیص بیماری پریدنتال
۳۴	مروری بر مقالات
۴۰	اهداف و فرضیات
۴۰	هدف کلی
۴۰	اهداف ویژه
۴۰	هدف کاربردی
۴۰	فرضیه
۴۲	● فصل دوم : مواد و روش کار
۴۳	روش کار
۴۴	انتخاب نمونه
۴۴	مصاحبه
۴۵	معاینات
۴۸	● فصل سوم : نتایج
۴۹	نتایج
۵۵	● فصل چهارم : بحث و نتیجه‌گیری
۵۶	بحث
۶۳	نتیجه‌گیری
۶۴	خلاصه انگلیسی
۶۶	منابع و مأخذ
	نمونه پرسشنامه

فهرست جداول

- جدول متغیرها ۴۱
- جدول شماره (۱): مقایسه میانگین و انحراف معیار سکستانتهای با درجه‌های مختلف CPITN در گروههای مورد و شاهد ۵۰
- جدول شماره (۲): مقایسه درصد سایتتهای دارای جرم بالای لثه‌ای و دارای BOP در گروههای مورد و شاهد ۵۱
- جدول شماره (۳): مقایسه میانگین و انحراف معیار فاکتورهای مرتبط با تاریخچه حاملگی در گروههای مورد و شاهد ۵۲
- جدول شماره (۴): توزیع فراوانی میزان اضافه وزن مادر برحسب گروههای مورد مقایسه ۵۳
- جدول شماره (۵): توزیع فراوانی شغل همسر برحسب گروههای مورد مقایسه ۵۳
- جدول شماره (۶): توزیع فراوانی جنس نوزاد برحسب گروههای مورد مقایسه ۵۴
- جدول شماره (۷): توزیع فراوانی سطح تحصیلات مادر برحسب گروههای مورد مقایسه ۵۴

فهرست نمودارها

نمودار شماره (۱): مقایسه میانگین سکستانتهای با درجه‌های مختلف CPITN در

گروه‌های مورد و شاهد..... ۵۰

نمودار شماره (۲): مقایسه درصد سایت‌های دارای جرم بالای لثه‌ای و دارای BOP

در گروه‌های مورد و شاهد..... ۵۱

خلاصه

یکی از مشکلات اقتصادی، اجتماعی و بهداشت عمومی در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه تولد نوزادان کم وزن می باشد^(۱۵). این مشکل از شیوع نسبتاً بالایی برخوردار است و میزان قابل توجهی از مرگ و میر نوزادان (به استثنای موارد مربوط به اختلالات آناتومیک یا کروموزومی مادرزادی) به سبب وزن کم به هنگام تولد می باشد. کودکان LBW (Low Birth Weight) که زنده می مانند بیشتر از کودکان با وزن طبیعی به هنگام تولد مواجه با مشکلات عصبی، تنفسی، ناهنجاریهای مادرزادی، رشد زیرحد طبیعی و اختلالات رفتاری در دوران قبل از مدرسه می شوند^(۳). ریسک فاکتورهای متعددی در ارتباط با LBW مطرح است که از جمله آنها عفونت‌های دستگاه ادراری - تناسلی مادر می باشد^(۳).

با توجه به نقش عفونت در ایجاد عوارض بارداری مدارکی وجود دارد که نشان می دهد بیماریهای پریدنتال نیز به عنوان یک کانون عفونی می توانند در کم وزنی نوزادان نقش داشته باشند^(۱۵ و ۱۷ و ۲۴ و ۲۵). جهت بررسی ارتباط بیماریهای پریدنتال مادر با کم وزنی نوزاد، این تحقیق در بیمارستانهای مختلف شهرستان یزد که دارای بخش زنان و زایمان بودند صورت گرفت. گروه مورد مادرانی بودند که وزن نوزاد آنها به هنگام تولد کمتر از ۲۵۰۰ گرم بود و گروه شاهد مادرانی بودند که وزن هنگام تولد نوزاد آنها مساوی یا بیشتر از ۲۵۰۰ گرم بود. تعداد نمونه‌ها در هر گروه ۴۴ نفر بود. افراد گروه مورد و شاهد از نظر سن با یکدیگر Match شدند. مطالعه به صورت Blind انجام شد. در معاینات دهانی از شاخص CPITN، خونریزی در هنگام پراب کردن و وجود جرم بالای لثه‌ای استفاده گردید. نتایج نشان داد که مادران گروه مورد به طور

معنی داری اضافه وزن کمتری در طول حاملگی از گروه شاهد داشتند ($p=0/023$, Chi-Square). در بین ریسک فاکتورهای شناخته شده برای LBW، تاریخچه نوزاد کم وزن قبلی در بین مادران گروه مورد به حد معنی دار رسید ($p < 0/0001$, Chi-Square). با استفاده از تست Mann-Whitney نشان داده شد که مادران گروه مورد به طور معنی داری دارای سگستانتهای کمتری با CPITN درجه صفر ($p=0/042$) I، ($p=0/002$) II، ($p < 0/0001$) و سگستانتهای بیشتری با CPITN درجه IV (پاکت عمیق) بودند ($p < 0/0001$). به علاوه سگستانتهای دارای درجه III (پاکت کم عمق) نیز در این مادران از گروه شاهد بیشتر بود هرچند که این تفاوت به حد معنی دار نرسید ($p = 0/124$, Mann-Whitney test). با استفاده از T.Test نشان داده شد که میانگین دندانهایی که دارای خونریزی به هنگام پراب کردن ($p < 0/0001$) و جرم بالای لثه‌ای ($p = 0/035$) بودند در مادران گروه مورد به طور معنی داری بیشتر از گروه شاهد بود. بنابراین مشخص شد که وضعیت پریدنتال مادران گروه مورد از گروه شاهد بدتر بود لذا بیماریهای پریدنتال مادران باردار با تولد نوزاد کم وزن در آنها ارتباط دارد.

فصل اول

کلیات

Introduction